

VINDSKYDD

med avbarkade stockar och solida fogar

Ett vindskydd av hela stockar tar på allvar in vildmarken i din trädgård.
Det är riktig lyx för friluftsmänniskor.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

De speciella fogarna är komplicerade. Resten är förhållande enkelt att göra.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

En veckas heltidsarbete.

PRIS

Ca 5.000 kronor + stockarna.

Ett vindskydd kan byggas på många sätt, av brädor, regler och mer eller mindre "rå" panel. Men om du verkligen vill signalera vildmark, då ska du bygga med trästockar.

Så här bygger du med stockar

Att bygga med stockar med hjälp av motorsåg, yxa, fogsvans och stämjärn är en lite större utmaning för de flesta

av oss, men det är också en ganska rolig utmaning; särskilt om du kan få tag på stockar från träd som ändå ska fällas.

Här går vi all in och utmanar oss själva med rejäla tappfogar med lås. Det går dock att göra det enklare, så om du bara vill sammanfoga stockarna med någon form av bladfog, så gör det. Det krävs några långa skruvar för att hålla allt på plats, men det blir ändå snyggt. □

Det lyxiga vindskyddet av hela stockar utstrålar vildmarkskänsla.

Det här låset gör fogarna riktigt starka.

Material och verktyg

Förutom stockar, som du får söka efter hos skogsägare, sågverk eller liknande, behöver du verktyg för att barka stockarna och för att såga hack och eventuella lås.

Du kan bespara dig en del arbete genom att köpa avbarkade och hyvlade stockar från ett sågverk. Men det är inga standardiserade produkter, så du måste fråga runt. Slutligen kan du köpa ett komplett timmerpaket som det här. De är dock ganska dyra och sällan tillverkade med så snygga och starka fogar som vi visar här.

De råa stockarna

Stockarna ska vara minst 15 cm i diameter och för ett sådant här vindskydd minst fyra meter långa. Om du bygger med klenare stockar är det svårt att få till rejäla fogar när stockarna sågas så att de är plana på två sidor.

Verktyg

En bandkniv med två handtag, en yxa, ett stämjärn, en hammare och en kedjesåg. Det är de verktyg som behövs för att bygga med rundvirke.

Längd minst 4 meter.

Minst 15 cm

Avbarkning och anpassning

Vi väljer att avbarkarna innan vi påbörjar själva bygget. Detta har flera fördelar. Det tar bort ojämnheter som annars skulle orsaka glipor mellan stockarna, det eliminerar risken för barkborrar och vi tycker också att det ger ett snyggare utseende.

För att säkerställa en helt tät fog jämnar vi till stockarna så att de har plana ytor på de två sidor som ska fogas ihop.

Vi har själva fällt vårt virke, men stockarna kan köpas mer eller mindre färdiga.

1

Vi avbarkar stockarna. När det görs manuellt med en bandkniv vinklar du kniven in mot kroppen, så att du skär av barken i stället för att trycka. Endast den yttre barken ska tas bort.

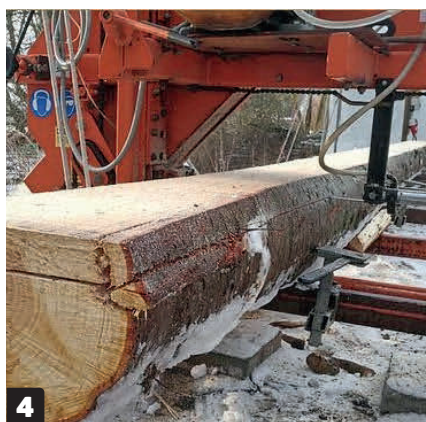
2

Avbarkning tar tid, men med lite övning kan du avbarkarna en sådan här stock på relativt kort tid. Alternativt kan du använda en elektrisk avbarkare.

3

Stockarna jämnas till så de blir släta på den ena sidan. Här görs det i en mobil anläggning som består av ett mothåll och en kedjesåg med långt svärd.

4

Ett mobilt sågverk är en annan lösning. Du kan anlita en person med ett sågverk för att komma och jämnas till stockarna. Räkna med att betala minst 1.000 kronor per timme.

5

Ett stationärt sågverk är ett annat alternativ, om du bor nära ett. På ett sågverk kan bearbetningen göras snabbt. Ofta måste du också betala för transporten till och från sågverket.

Snabb avbarkning

En avbarkare som fästs på motorsågen är en snabb genväg till jämna stockar. Den kostar några tusenlappar, men om du kan kapa stockarna själv kan det vara en bra investering.

Varför jämna till stockarna?

Du kan också bygga med rundvirke utan att jämna till det. Det ger ett mycket naturligt utseende, men tyvärr får du också en hel del ojämnheter på köpet.

När två ojämna stockar läggs ovanpå varandra uppstår glipor som ibland kan vara ganska stora. Det är opraktiskt i ett vindsydd.

De plana ytorna gör det också mycket lättare att sammanfoga stockarna som annars skulle rulla på varandra.

Montering av syllen

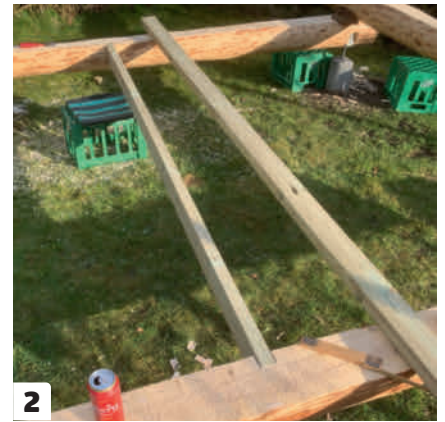
Syllen sätter vi ihop av fyra stockar som placeras på stolpskor. Här har vi valt den modell som är fäst i en betongplint, som bara ska grävas ner. Det räcker med en betongplint i varje hörn och vi sätter ihop syllen stadigt med ett timmerlås. Det kräver att du släpper ut din inre snickare.

Om du vill göra det lite lättare kan du skruva ihop delarna med långa skruvar som kan gå genom en stock och halv-vägs in i den underliggande stocken.

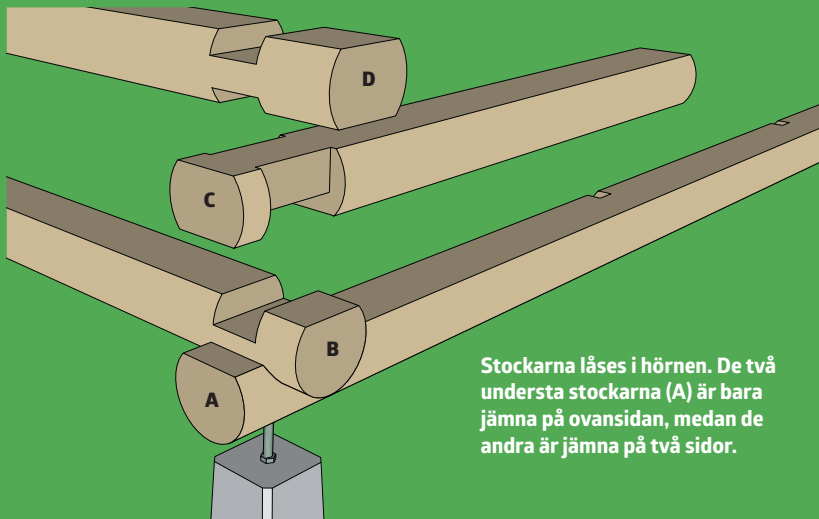
1 Först sätts de två långsidorna på plats.

Stockarna vilar i stolpskorna. Det krävs en utstämning för att få plats med det.

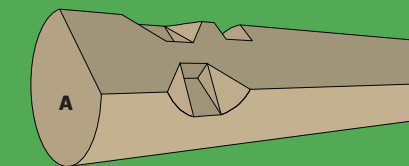

2 Reglarna stäms in i stockarna. Reglarna ska bära upp golvet av trallbrädor, så det är viktigt att de ligger på exakt samma höjd

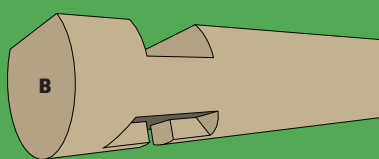
Så här gör du fogarna

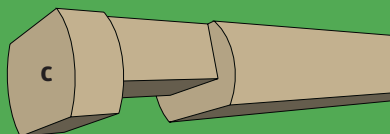
Stockarna låses i hörnen. De två understa stockarna (A) är bara jämna på ovansidan, medan de andra är jämna på två sidor.

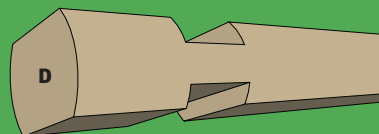
Syllens långsidor (A) fördes med låstappar i båda ändar där de ansluter till stockarna (B).

Syllens kortsidor ska stämmas ut som en spegling av långsidorna (A) så att tapparna passar ihop.

De följande stockarna låses ihop med enkla "hack-i-hack"-utstämningar som görs med handsåg och stämjärn.

Kortsidorna görs som C och långsidorna som D. Då passar de ihop hack i hack hela väggens höjd.

3 Vi låser stockarna i varandra i hörnen med en fog som görs med hjälp av en yxa och ett stämjärn. Tanken är att man ska göra två tappar, en stor och en liten. Den stora tappan är kvadratisk och passar in i ett motsvarande hål. Den lilla tappan är diagonal och passar in i en vinklad utstämning i den motsatta stocken. När de två stockarna sätts ihop låses konstruktionen effektivt och fogen blir starkare än om du bara hade gjort en tappfog (men gör det, om det här verkar för komplicerat).

Montering av väggar

När syllen är på plats är det "bara" att bygga uppåt med stockar som låses i alla fyra hörnen.

På framsidan av ditt vindskydd ska du inte glömma öppningen, så här kommer stockarna att vara kortare, men de ska fortfarande låsas ihop med de andra.

Om du väljer att inte foga ihop stockarna med tappar utan bara skruvar ihop dem, se till att fästa de korta delarna i den ände som vetter mot öppningen. De nedersta korta stockarna ska alltså skruvas fast i syllen.

1

Glöm inte öppning-

en. När nästa skift med stockar läggs ovanpå, ska du såga upp för öppningen. När de första skiften har lagts är det en bra idé att lägga trallbrädorna på golvet. Då har du också något att gå på.

2

Hacket håller fast så länge. Vi låter nästa stock vila i hacket på stocken under medan vi arbetar med nästa utstämning.

3

Fogarna blir helt täta tack vare det sätt vi monterar stockarna på. Om du bara skruvar ihop dem kommer de att tydligare se ut som stockar som helt enkelt har staplats, inte är låsta i varandra.

4

Överliggaren markerar en milstolpe: Nu är själva stommen klar och det är dags för takkonstruktionen.

5

Redo för tak.

Från den höjd som markeras av överliggaren bygger vi tre stockar upp. De kapas alla i vinkel med motorsågen för att bilda en lutande "trappa" som kan fungera som bas för takläkt och takbrädor. Ytterligare en överliggare stödjer överhänget framför vindskyddet.

Reglar, takbrädor och takpapp

Vi väljer ett tak av takpapp. Det är en solid och hållbar lösning som dessutom är enkel att göra.

Taket vilar på två 45 x 120 mm reglar, som takbrädorna kan skruvas fast i. Brädorna är en bra lösning eftersom de absorberar och avger fukt mycket bättre än plywood- eller OSB-skivor, som är fyllda med lim.

Ett lager takpapp är en bra och relativt billig lösning. Lägg pappen nerifrån och upp så att vattnet rinner över och inte in i skarvarna.

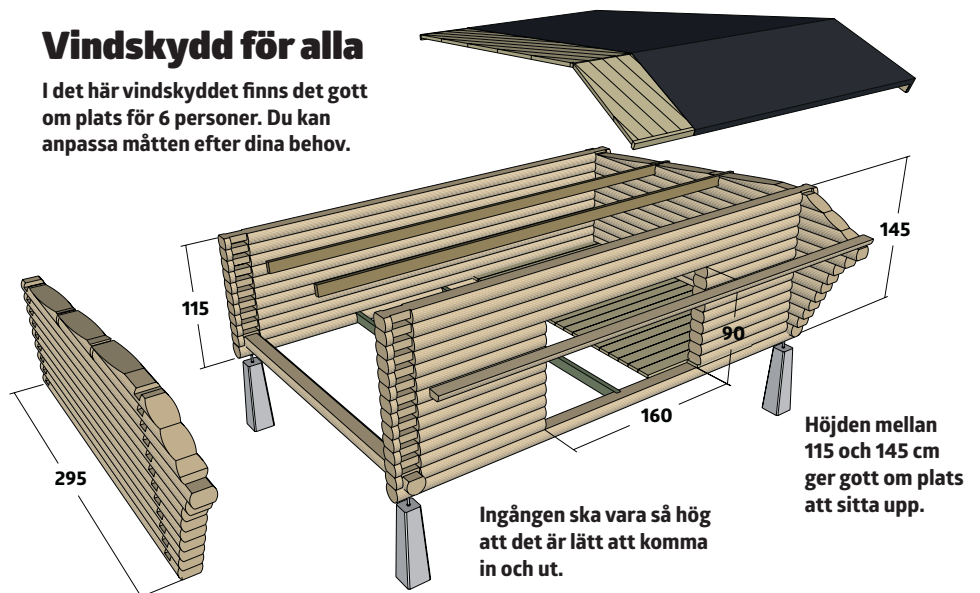
Takreglarna fälls in i sidorna genom att såga hack för dem i stockarna. Två 45 x 120 mm reglar kan tillsammans med sidorna lätt bära taket, om takbrädorna fästs i reglarna.

Ett tak av brädor och takpapp fulländar vindskyddet. Takbrädor är en bättre lösning än plywood eftersom brädorna kan absorbera och avge fukt. Om du använder plywood finns det stor risk för mögeltillväxt i taket på vindskyddet.

Vindskydd för alla

I det här vindskyddet finns det gott om plats för 6 personer. Du kan anpassa måtten efter dina behov.

MATERIAL

- 4 betongplintar med stolpskor
- Furustockar
- Trallbrädor
- Takbrädor, t ex råspont
- 45 x 120 mm reglar
- Takpapp
- Pappspik
- Trallskruv

SPECIALVERKTYG

- Bandkniv